

PLAJINA SAHİP ÇIK PROJESİ

AMAC

Çevre eğitimi, çevre ile ilişki içinde bulunan tüm insanlar için geçerli bir olgudur. Toplumsal düzen içerisinde her kesimin çevre ile farklı şekillerde ilgisi bulunmaktadır. Bu nedenle çevre eğitimi, tüm toplumu kapsayacak şekilde geniş bir kitleye hitap etmelidir.

Yaz ayları boyunca plaj ve deniz kirliliğini engellemek, ayrıca plaj kullanıcılarının, plaj kirliliği hakkında bilgilendirilmeleri plaj kirliliğinin engellenmesine karşı oluşacak bilincinin çeşitli aktivitelerle oluşturulması amaçlanmaktadır. Sadece plaj kullanıcılarının değil aynı zamanda yerel yönetimler, bölge halkı ve bölge esnafının konu hakkında dikkatini çekmek ve sürdürülebilir bir çevre için kalıcı bilincin oluşturulması amaçlanmaktadır.

Gönüllü katılımcılar ve TÜRÇEV yetkilileri tarafından yürütülecek olan proje ile plaj kirliliğinin, plaj kullanıcıları tarafından meydana geldiğini ve plajı temiz tutmanın sadece temizlik çalışanlarının değil aynı zamanda plaj kullanıcılarının bir sorumluluğu olduğunun vurgulanması amaçlanmaktadır.

PROJENİN ÖZETİ:

Gönüllü katılımcılar ve destekçiler ile TÜRÇEV yetkililerinin yürüttüğü proje, çeşitli faaliyetlerle plaj ve deniz kirliliğini engellemek, kirliliğe dikkat çekmek, plaj kirliliğinin plaj kullanıcıları tarafından meydana geldiğini vurgulamak amacıyla her yıl farklı süreler boyunca plaj ve çevresinde yürütülmektedir. Proje boyunca plajda, görünür bir kısmında kurulacak olan bilgilendirme standı ile yerli-yabancı turistlerin ve yöre halkının bilgilendirilmesi sağlanacak, proje süresince günün çeşitli saatlerinde plaj temizlik ölçümü yapılacaktır. Proje yürütücüleri proje süresince plajlarda halka anket soruları yönelterek onların bu konu hakkındaki bilgileri ölçülerek eksik oldukları ya da bilmedikleri konularda broşür ve birebir konuşma şeklinde bilinçlendirilmesi sağlanacaktır. Proje boyunca bunlara ek olarak her gün farklı bir etkinlikle çevre konularına dikkat çekilmesi sağlanacaktır. Yapılan anket ve plaj temizlik ölçümü sonuçları ile yürütücülerin gözlem ve değerlendirmeleri nihai bir raporla ve basın bildirisi ile kapanış töreninde duyurulacaktır.

PROJE KAPSAMINDA YAPILACAK ETKİNLİKLER

- Anket çalışması
- Bilgilendirici broşür dağıtımı
- Günlük plaj temizliği seviyesi ölçümü
- Bilgilendirici pano oluşturulması
- Yarım saatlik bir sürede plajdan sigara izmariti temizliği aktivitesi
- İki dakikada plaj temizliği etkinliği
- Deniz dibi temizliği aktivitesi
- Plajda ve denizde toplanan atıkların sınıflandırılması aktivitesi
- Blue Flag özçekim/selfie yarışması
- Oluşturulan stantta çocuklara yönelik çevre konulu video gösterimi
- Çocuklara yönelik kırmızı-yeşil pankart oyunu

1- ANKET ÇALIŞMASI:

Faaliyet süresince katılımcılar, hazırlanan en fazla 5 anket sorusunu plajdaki insanlara yönelterek cevap almaya çalışacaklardır. Bu uygulama faaliyet süresince her gün sabah ve akşam olmak üzere iki defa yapılacaktır. Günün sonunda elde edilen bilgiler bilgi işlem verilerine geçirilerek dosyalanacak ve ayrıca günlük sonuçlar standda yer alan yazı tahtasında duyurulacaktır. Bu bilgiler ışığında daha sonra nihai rapor hazırlanırken istatistik bilgi olarak kullanılacaklardır. Proje sonuçları; anket formlarının günlük olarak

değerlendirilmesinden sonra düzenli olarak toplanması ve faaliyet sonunda istatistik bilgi oluşturması ile oluşacaktır. Bilgiler faaliyet sırasında yapılan anket çalışmaları ve sahil temizlik niceliği çalışmasının anket formlarının sonuçları bilgisayar verisi olarak, grafiklerle desteklenerek Soruların yöneltildiği kişilerdeki bilgi eksiklikleri broşürler veya birebir konuşma vasıtasıyla giderilecektir.

2- SİGARA İZMARİTİ TEMİZLİĞİ AKTİVİTESİ:

Ülkemizde 23 milyondan fazla kişinin sigara tükettiğini ve bunlardan her birinin günde en az 1 tane izmariti yere attığı düşünülürse bu durumun çok ciddi bir kirlilik oluşturduğu görülmektedir. Halk plajlarının da en büyük sorunlarından biri olan sigara izmaritlerinin plajdaki kişiler tarafından toplanarak şeffaf şişelerde ve plajın merkezi bir bölümünde sergilenmesi ile ilk bakışta kuma gömülmüş olan izmaritlerin önemli derecede kirlilik oluşturduğunu gösterecektir. Daha önceki yıllarda yapılan anket sonuçları kişilerin sigara izmaritlerini kirlilik unsuru olarak görmediğini işaret etmektedir.

3- PLAJ TEMİZLİĞİ ÖLÇÜMÜ:

Plajın temizlik durumunu belirlemek için proje süresince her gün günde iki defa olmak üzere plajın temizlik ölçümü yapılır. Plajın temizlik ölçümü Hollanda Mavi Bayrak ekibi tarafından geliştirilen bir yöntemle yapılmaktadır. Proje süresince alınan ölçümler ile plajın günlük ve haftalık temizlik derecesinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Günlük sonuçlar standda yer alan yazı tahtasında duyurulacaktır.

4- DENİZ DİBİ TEMİZLİĞİ:

Profesyonel dalgıçlar ve(veya) vatandaşların katılımıyla gerçekleştirilecek olan etkinlikte, deniz dibindeki kirletici maddelerin su üstüne çıkarılarak plajın merkezi bir bölümünde sergilenmesi ile çeşitli şekillerde kirletilen denizlere dikkat çekmek amaçlanmaktadır. Atıkların sergilenmesi sırasında TÜRÇEV-Mavi Bayrak logosu ile bu atıkların deniz yaşamına zararını anlatan bir afiş/pankart ta görsel içerisinde yer almalıdır.

5- SELFİE YARIŞMASI:

“Selfie” günümüz sosyal medyasının en etkin araçlarından birisi olması nedeniyle mavi bayrak programına ve projeye dikkat çekmesi açısından önemli bir etkiye sahiptir. Mavi Bayrak panosu, Mavi Bayrak, cankurtaran vb. Mavi Bayrak kriterleriyle birlikte çekilen selfielerin #mavibayrakturkiye hashtagi sosyal medyada paylaşılmasıyla daha çok insana ulaşılması amaçlanmaktadır. Etkinliği daha eğlenceli hale getirmek için en iyi fotoğrafa ödül verilecektir.

6- İKİ DAKİKADA PLAJ TEMİZLİĞİ ETKİNLİĞİ:

Halkın plajları temiz kullanması konusunda dikkatlerini çekmek ve plaj temizliği için bilinç oluşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla üniversite öğrencileri, plaj kullanıcıları, çevre gönüllüleri ve vatandaşların katılımıyla gerçekleştirilebilecek olan etkinlikte katılımcıların 2 dk boyunca çevrelerini temizlemeleri istenmektedir. Daha önce yapılan etkinliklerde iki dakikanın çok kısa bir süre olmasına rağmen oldukça fazla sayıda çöp toplanmış olması dikkat çekmektedir.

7- BİLGİLENDİRİCİ BROŞÜR DAĞITIMI:

Plaj ve çevre temizliğinin, sürdürülebilir bir çevrenin sadece yetkili kişilerin değil aynı zamanda tüm vatandaşların sorumluluğunda olduğuna dikkat çekmek, plajı kullanırken nelere dikkat etmemiz gerektiği konusunda halkı bilgilendirmek ve eksik bilgilerin tamamlanması amacıyla proje süresince sabit stantlar ve gönüllü katılımcılar tarafından bilgilendirici broşürlerin dağıtılmasını gerektiren bir faaliyettir.

8- ÇOCUKLARA YÖNELİK BİLGİLENDİRİCİ VIDEO GÖSTERİMİ:

Çocukların gelişim ve öğrenmedeki hız göz önüne alınacak olunursa küçük çocuklara verilecek çevre eğitimi, onların çevrelerini tanımalarını, sevmelerini, çevreyi korumaya yönelik bilinçli bir bakış açısı geliştirmelerini sağlayacaktır. Proje boyunca plajda sabit kalacak olan stantta küçük yaş grubuna hitap edebilecek çevre konulu videolar izletilmesi(gerekli donanımların mevcut olması halinde) ile çocuklarda çevre bilincinin oluşturulmasına katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Video, dış dünyayı tanımalarına yardımcı olacak çeşitli bilgilerin, anlayabileceği bir düzey ve biçimde anlatılmasını içermelidir.

9- ÇOCUKLARA YÖNELİK KIRMIZI-YEŞİL PANKART OYUNU:

Çocuklara çevresel ortam içine doğrudan deneyimler kazanma olanağı sağlayarak çocukların doğaya ve onu oluşturan parçalara karşı olumlu duygular ve tutumlar kazandırması amaçlanmaktadır. Oyunlar aracılığıyla deneyimleri eğlenceli hale getirilebilir. Kırmızı-yeşil pankart oyununda çocukların bir kısmına yeşil, bir kısmına da kırmızı pankart dağıtılmaktadır. Kırmızı kartonu taşıyan çocuklar etraflarında çöp gördüğü zaman kartını havaya kaldırıp çöp temizleninceye kadar beklemektedir. Çöp bulunduğu alan(nokta) temizlenince yeşil kart taşıyan çocuklar bu noktaya gelip yeşil kartlarını kaldırır. Bu oyun sayesinde çocuklar hem çevrelerindeki çöpleri toplamış hem de eğlenerek olumlu davranışlarını geliştirmektedirler.

10- MAVİ BAYRAK EŞİNİ BUL OYUNU:

Mavi Bayrak Kriterlerine çocukların dikkatini çekmek amacıyla geliştirilen oyunda, Mavi Bayrak Kriterlerinin 2şer adet yer aldığı kartonlar yer almaktadır. Oyunu oynayan çocuklara bu kriterlerin eşlerini bulmaları istenmekte bu sayede Mavi Bayrak Kriterlerini öğrenmeleri ve dikkat çekmeleri amaçlanmaktadır.

11- PLAJDAN TOPLANAN ATIKLARIN KARAKTERİZASYONU:

Halkın plajları temiz kullanması konusunda dikkatlerini çekmek, plaj temizliği ve geri dönüşüm için bilinç oluşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla üniversite öğrencileri, plaj kullanıcıları, çevre gönüllüleri ve vatandaşların katılımıyla gerçekleştirilebilecek olan etkinlikte katılımcıların çevrelerini temizlemeleri istenecektir. Temizlik sonrası toplanan atıklar türlerine göre ayrıştırarak geri dönüştürülebilir atıkların çöp kutusuna ve çevreye atılmaması gerektiğine dikkat çekmek amaçlanmaktadır. Kağıtlar, plastikler, camlar ve metaller ayrı ayrı sergilenmelidir ve sergilenme esnasında hangi tür atığın doğaya ne şekilde zarar verdiğine, bu atıkların ne kadar sürede toplandığına dikkat çekilmelidir.

12- PROJE KAPANIŞ TÖRENİ:

Yapılan anket ve plaj temizlik ölçümü sonuçları ile yürütücülerin gözlem ve değerlendirmeleri nihai bir raporla ve basın bildirisini ile kapanış töreninde duyurulmalı ve ayrıca belediye basın biriminin proje etkinliklerini takip etmesi, projeyi ve etkinlikleri halkla paylaşması sağlanmalıdır.

ETKİNLİKLERİN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR:

- Yapılacak etkinlikler proje başlamadan planlanmalı ve bu plan yerel sorumlu ile paylaşılarak etkinliğin gerçekleştirileceği plajda duyurusu yapılmalıdır.
- Etkinlik sırasında çekilecek fotoğraflarda Mavi Bayrak, TÜRÇEV ve Proje logosu ile proje isminin yer aldığı bir görsel mutlaka fotoğraf karesi içerisine girmeli, etkinliği açıklayan pankart veya hazırlanan posterler okunaklı kalın harflerle yazılmış olmalıdır.
- Plaj kullanıcılarına etkinlik yapılmadan saatler önce yapılacak duyuru ve anonslar ile etkinliklere katılım oranını arttırma ve insanları örgütlenme açısından büyük önem taşımaktadır.
- Etkinlik başlamadan önce uygulama esnasında bir aksaklık yaşanmaması için vatandaşların bilgilendirilmesi gerekmektedir.
- Yapılan etkinliğin ne gibi sonuçlar doğurduğu etkinliğe katılan vatandaşlarla ve plajı kullanan misafirlerle paylaşılmalıdır. Tercihen standı bulundurulacak bir kağıt tahtası/yazı panosu ile günlük olarak anket sonuçları paylaşılmalı ve diğer önem arz eden hususlar bu pano aracılığıyla duyurulmalıdır.
- Proje kapanış töreninde Türkiye Çevre Eğitim Vakfı-TÜRÇEV'in bu projede yürütücü kuruluş olduğu, projenin sahibi olduğu belirtilmelidir.
- Proje kapsamında düzenlenecek olan basın bülteninin mutlaka TÜRÇEV onayından geçmesi gerekmektedir.

PROJEDE YER ALACAK OLAN KİŞİLERDE ARANAN ÖZELLİKLER:

- 18-30 yaş arası üniversite öğrencisi, yeni mezun veya çalışan olması
- İletişim kabiliyetleri gelişmiş olması
- Aldıkları Çevre Kirliliği eğitimi aktarabilecek hitabet yeteneğinin olması
- Sosyal sağlık güvencesinin olması
- Orta seviyede de olsa iletişim kurabilecek düzeyde en az bir yabancı dil bilmeleri
- Faaliyet süresi boyunca sabit olarak projede kalmaya engel durumlarının olmaması
- Herhangi bir madde bağımlılıklarının olmaması
- Çalışmaya engel teşkil edebilecek herhangi bir sağlık probleminin olmaması

Katılımcıların aranan özellikleri bulduklarında projede gönüllü olarak yer alabileceklerdir. Katılımcıların seçimine proje yürütücüsü olan TÜRÇEV karar verecektir. Katılımcılara proje bitiminde katılımcı sertifikası TÜRÇEV tarafından verilecektir.